

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Cōfessionale dñi Antonini archiepiscopi Florentini

Antonin <Florenz, Erzbischof, Heiliger>

Argentine, Mccccxc.

[Text]

[urn:nbn:de:bsz:31-310062](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-310062)

Tercia pars libri primi

oris est virtutis. nō tñ ē ne
cessariū. **Pe. de pal. i. li. di.**
lvi. dicit. q. numer. circūstā
tiaz pphēdit hoc vsu. Quis
qd vbi per q̄s q̄b auxilijs :
cur quo mō qñ. Ray. s̄o ad
dit octauā. s. quotiēs. z vbi i
vsu d̄z. q̄b auxilijs ip̄e dic̄ p
q̄s. Dicit ḡ. q̄s p̄ varietate p
sonaz. et stat. etatis sapie et
ordis. et sic fuit ḡuissimū pec
catū ade. qz quāto grad. alti
or tanto casus ḡuioz z inḡti
tudo maior. Quid. vtz ma
lū qz phibitum. vl̄ ex genere
suo. vtz mortale vl̄ veniale.
an occultū vl̄ māifestū. z qñ
tū ad hāc p̄ditōnes ḡuioz fuit
pctm̄ chayn q̄ ade. q̄ntitas
enī generis homicidij ḡuioz
est pctō gule vl̄ supbie. Ubi
qz in loco sacro graui. pecca
tur. Per quos. qz trahit alios
ad peccādū: qd̄ est p̄p̄riū dia
boli. vl̄ q̄s posuit mediatorē
ad malū p̄petrādū. qz pctōz
illoz ē p̄iceps. vl̄ cū q̄b. p̄ q̄
bus. et s̄ q̄s. Quotiēs. nō so
lū q̄ntū ad p̄suetudinē: s̄ eti
am q̄ntū ad numez. q̄ nūerul
refer̄ ad actōem: nō ad obie
ctū actōis. vbi gr̄a. Si hō i
iniusta cōtrectatōne accipiat
saccū plenū mille florenis: est
enī vnum furtū. Si aut̄ tres

florenos accipiat diuersis a/
ctib. successiue erūt tria fur
ta. quia in ip̄o actu est pecca
tū semp̄ eēntialiter. z ideo nō
p̄t vnū esse in plurib. actib.
Cur. an ex ifirmitate vl̄ iḡrā
tia vl̄ elatōe. vl̄ q̄li int̄tōe fe
cerit. qz mortalia peccata tra
hūt specie a fine. iō s̄ diligen
ter est explicādū. Qui enī fu
raf vt mech̄et maḡ dicēdus
est mech. q̄ fur. z tñ vnū pec
catū est in vno actu. s̄ habēt
p̄les d̄formitates. Duo mō
naturali vl̄ inaturali. qz sp̄ ē
ḡuioz i eodē genere. s. agēdo q̄s
pariēdo. Qñ. si in sacro tpe.
puta dieb. festiuis vl̄ alio tē
poze. et de p̄seuerātia i pctō.
4 Circūstātie pctōzū p̄fiten
de sunt i multiplici genere.
De declarationē hu
iusmodi. s. qñ circū
stātie pctōzū sūt p̄fi
tēde. sic dicit Pe. de pal. Cir
cūstātie sunt in q̄ntuplici ge
nerē. P̄tē sūt q̄ nō alleuiant
nec aggrauāt. sicut ille q̄ nul
lā ip̄ortāt p̄ueniētiā vl̄ discō
ueniētiā ad rōnem. nec ex se
nec ex suspitōe. vt furari cuz
manu dextra vel sinistra. et
istas confiteri est superfluuz
Secūde sunt que alleuiāt. s.
que importāt conuenientias

vt facere malū ex bona intēti
 one vel ignorātia. et istas cō
 fiteri est impfectū: nisi tūmēz
 scandalū cōfessorum. **Tercie**
 sūt que importāt discōveni
 entiam ex suspitōe. vt furari
 multū. et istas cōfiteri est pse
 ctū. qz aggrauāt pctm̄. nisi i
 mineret piculū sui v̄l cōfesso
 ris v̄l alterius tercij. **Sz** qz
 nō mutant speciē nec aggruāt
 in infinitū nō est necessariūz
 eas cōfiteri s̄m **Tho.** **Sz** pe.
 dicit. qz quis ista sit p̄m̄is
 opinio. turior tū est alia. s. vt
 cōfiteant eas. s. cū notabilz ag
 grauāt. vt furari cētū m̄lto ḡ
 uius ē qz furari vnū. **Quar**
 te sūt que aggruāt z mutāt
 speciē. nō tū in infinitū ḡuāt.
 vt quādo vtrūqz est veniale.
 v̄l qñ primū est mortale sectū
 dū veniale. vt in speciebo gu
 le. quaz vna aduenit alteri. z
 sunt qñqz veniales. et quādo
 qz mortales. et istas cōfiteri n̄
 est necessariū. nec illd̄ est p̄tra
 hoc quod dicit **Tho.** z com
 munit̄ alij. s. qz q̄ mutāt spe
 ciē necessari sunt cōfitende.
 quia loquit̄ d̄ illis q̄ sūt mor
 talia. **Ratio** autē q̄re nō ē ne
 cessariū eas cōfiteri est ista.
 qz circūstātia est cōfitenda ne
 cessario. nō quia mutat sp̄z.

vt pater in veniali. sed qz mu
 tat in infinitū. vt patz in mor
 tali. **Sz** circūstātia nō mu
 tans in infinitū nunq̄ aggru
 uat in infinitū. quia intendit
 penas et nō extēdit. **Exten**
 sio enī ē infinita nec p̄t cresce
 re. s. itensio est finita. z sp̄ p̄t
 crescere. **Alia** ḡ tal̄ q̄ nō mu
 tat seu aggruāt in infinitūz
 est necessari cōfitenda. **Qui**
 te mutant z qñqz aggruānt
 in infinitū. vt quādo veniali
 actū puta ad gulā studiose
 p̄patam additur ebriet̄as v̄l
 notabilis anticipatio hore i
 ieiunio sine causa. **Sz** vtruz
 in religioso sit mortale qd̄ al
 teri est veniale: dicendū qz n̄.
 puta dicēdo verbū ociosum
 z b̄mōi. nisi sp̄z mutaret. qz
 nubere v̄l velle nubere qd̄ se
 cularibz n̄ est peccatū si h̄ fi
 at causa plis generāde. v̄l ve
 niale. p̄pter voluptatē ē moz
 tale religioso p̄fesso: clerico l
 ordinato. quia sacrilegiū est.
 non autem p̄mi motus lu
 rurie: furti vel inuidie. quia
 nullus vouet se non habitū
 rū p̄mos motus qui nō sunt
 in nostra potestate. **Dec Pe.**
de pal.
Circūstātie q̄ trabūt pctm̄
 ad aliud gen⁹ sunt cōfitende.

Tercia pars libri p̄mi

Nota fm Tho. in q̄dam eplā q̄ ille cir- cūstācie dicūt trabe re p̄ctm̄ ad aliud gen^o. z ideo d̄ necessitate p̄fiterē q̄ habēt specialē sp̄ugnātiā ad aliq̄d p̄ceptorū diuise legis. Sicut furtū simplr̄ repugnat huic p̄cepto. nō furtū facies. Si vero fiat furtuz in loco sacro circūstantia loci illa repugnātiā bz ad aliq̄d p̄ceptorū qd̄ est de veneratōe sacramētorū z addit noua species peccati. z sic de alijs

Peccatū omissum die festo trahit ad circūstātiā aliā.

Dicit **Aico.** d̄ lyra sup̄ **Ero.** q̄ p̄ctm̄ mortale omissum die festo bz sp̄ealē repugnātiā ad p̄ceptū de sanctificatione festoz z sabbati. qz magis ē op^o fuisse op^o peccati q̄ op^o manuale. Op^o aut̄ fuisse ibi. phibet. z sic est mortale vltra ppriaz deformitatē sue materie. **Ex** h̄ q̄ omissit in die festo habz aliā deformitatē quā oportz p̄fiteri. z in fine dic̄ idē **Tho.** q̄ illud qd̄ dicūt circūstātiā nō trahēt p̄ctm̄ ad aliud genus: sine speciē nō esse de necessitate p̄fiterendas: nō esse referēdū ad nūez p̄ctoz et eius

dem speciei. qz nūez tenet p̄fiteri si p̄r. qz nō eynū sz ml̄ ta. z h̄ nota diligēter.

Mora terciō qz cū cogitatio cū deliberatiōe rōnis ī actū p̄cti mortal̄. s. d̄liberādi illū actū agere: etiā absqz ope sit p̄ctm̄ mortale. iō ad singlas p̄ctoz species post p̄ctā opis introga etiā de p̄ctis cogitātōnuz illi^o p̄cti t̄m̄. et de p̄ctis oris. z cum opus alicui^o peccati z deliberatio mētis ad illū agēdum absqz ope sit eiusdē speciei specialissime: sed differt fm magis et minus. v̄l p̄fectum et imp̄fectū. qz. s. maius p̄ctm̄ ē ī ope q̄ in sola cogitatione. ideo etiā de circūstantijs h̄mōi cogitātōnū introgādū ē. puta si dic̄ penitēs se p̄sensisse cogitātōibz luxuriosis. qz h̄ p̄t esse ml̄ripl̄ z ī diuersis speciebz. iō interroget de qualitate ipaz cogitatio nū. vt si deliberauit tale peccatuz cōmittere cū soluta. qz tūc fornicatio est si ip̄e solut^o est. aut cū cōiugata: quia tūc adulteriū ē. aut cū p̄sanguinea. quia tūc incestus ē. et sic de alijs luxurie speciebz. z aliorū viciozū

Peccatū diuiditur in tria

Pro aliqui declaratioe
 pdictorum nota qd di
 cit **Tho. i. ii. q. vii. q.**
 pctm diuidit p hec tria. scz
 pctm cordis oris z opis. non
 sicut p diuerfas spes ppletas
 sicut differunt specie bos z leo
 et capra. sed sicut p diuerfos
 gradus peccati. sicut domus
 in fundamētū diuidit in pa
 rietē et tectū sicut in spēs in
 cōpletas. **Cōsummatio** igit
 peccati est i ope. vñ peccatū
 operis habz spēs ppletā. **Sz**
 pma inchoatio ei? ē qsi fūda
 tio in corde. **Secūsd** ei?
 est in ore. fm ei qbz i mēte p
 rūpit facile ad manifestādūz
 pceptū cordis. **Terci** g dūz
 ē in psumatōe opis. **Prz** g q
 hec tria prinēt ad vnā pfectā
 spēm. cū ab eodē motiūo pce
 dant. **Tracūd** ei ex eo q ap
 petit vidictā p? turbat i cor
 de. **Secūdo** in sba pūeliosa pū
 pit. **tercio** pcedit ad facta iū
 riosa. vt pūssionē et hmōi. z
 sic de alijs qbuslibz. vt de lu
 ruria. **Hec tñ** sic intelligēdū
 est pctā cordis esse spēs incō
 pletas. qsi nō sint mortalia. i
 mo qñ in eis est cōsensus de
 liberatiū? ad act? q de se sunt
 pctā mortalia. tales cogitati
 ones sunt pctā mortalia. z si

non ita gūia sicut pctā opis
 vt dictū est. **Et** quādo simul
 sunt cogitatio cū locutōne z
 opere. vnum est pctm. vt pa
 tet de luxuria et alijs pecca
 tis. **Quādo** vero quodā tpe
 deliberat fornicari. et alio tē
 pore diuerso et distanti for
 nicat sūt duo peccata mor
 talia. **De** delectatōe vero
 mortala aliqd dicit suo loco.
Regule qñqz cognoscen
 di pctm mortale a veniali

Ad cognoscēdū vero
 qñ pctm ē mortle vl
 veniale nota qñqz re
 gulas. **Prima** ē qñ amor
 vel affectio ad aliqm creatu
 rā. s. se vel aliā tm̄ crescit vl ē
 tam magnus q i eo constituit
 vltim? finis. id est q n? actu
 nec habitu ordinat illā crea
 turā: aut ei? dilectionez. aut
 etiā seipm fm deū. et vellz cū
 tali creatura contētari. z n? cu
 raret deū offendere aut eius
 pcepta trāsgredi ppter illam
 creaturā. ita q? ibi est aliqlis
 contēptus dei. si non est for
 malis: tamen interpretatiuus.
 z est fruitio creature. quia p
 ponitur creatura deo. vñ cū
 aliquis vellet hic cum crea
 tura semper manere. nō curā
 do de eterna beatitudie. licz

Tercia pars libri pmi

nō sint semp rudes de h inf
rogandi vel tēprandi. tamen
talis amor creature sp ē pec
catū mortale. **Qñ** aut aliqs
diligat aliquā creaturā plus
q̄ deū: sed ppter h nollet de
um offendere aut eo carere.
nec eius amicitia pdere. talis
amo r creature nō ē peccatuz
mortale. **Secda** regula satis
p̄cordat cū p̄cedenti. s. cū no/
tabilit̄ q̄ dilectōez p̄imi ali/
qd̄ omittit. tūc ē mortale pec
catū. qñ hō nō tūc ē veniale.
quādo hō aliqd̄ fit q̄ dilectō
nez dei pōt attēdi penes hoc
q̄d̄ repugnat charitati v̄l a/
micicie quā debem⁹ ad deuz
habere sup oīa. qñ aut aliqd̄
fit q̄ dilectōez p̄imi p̄t attē/
di penes ista p̄cepta legis na
ture. s. q̄d̄ tibi nō vis fieri al
teri ne facias. r q̄d̄ tibi rōna
biliter r ex debito vis fieri:
alteri facias. **Et** p̄t etiā attē/
di penes scādalu actiuū: q̄d̄
ego infero p̄imo meo p̄ ma
la exempla. sed inq̄tū ipoz
tat aliqd̄ q̄ dilectōem. v̄l qñ/
tū sit illud scādalu ad hoc q̄
sit mortale nō p̄cise detmīa/
tū est. qz ī modico facere con
tra p̄imū nō ē mortale. aut
in p̄no scandalizare. vñ q̄libz
attēdat seipm q̄d̄ sibi vellz fi

eri: r q̄d̄ sibi nollet fieri. r pel
q̄d̄ factū et nō factū soluerz ī
ter se r p̄im suū amicitiam
quā sil hnt. **Tercia** regla
qñ omittit q̄ p̄ceptū dei r ec
clesie: v̄l legi nature. v̄l supi
oris q̄ p̄cepta sūt de necessitate
salutis. vel q̄ vorū publicuz
vel puatū. v̄l q̄ iuramentū li
citu. r tūc est mortale p̄cisi.
qñ hō citra tūc nō ē morta
le. **Quarta** regula cū ali/
qd̄ fit vel cōmittit v̄l omittit
contra p̄sciētā hē vel false di
ctantē aliqd̄ peccatū mortle.
vel contra p̄sciētā formidan
tē. pbabiliter vel dubitative
an aliquod p̄cisi sit mortale
tunc semp est mortale. si p̄sci
entia nō sit sufficiēt instructa
Quia regla de actibz int⁹
manētibz. qñ q̄dez solā hz co
gitatōez de aliq̄ q̄ tūcūqz tur
pem v̄l malā absqz p̄placenta
seu delectatōe v̄l cōsensu.
tunc nūqz est peccatū morta
le: vel nullū: vel veniale. **Qñ**
vero est cōsensus in actū qui
esset peccatū mortale. tūc sp
est peccatū mortale. quia de
voluntate p̄ facto acceptat.
qñ aut cū cogitatōe aut p̄pla
cētia ē delectatio mortosa ī a
liquo turpi. sp̄calit in libidi
nolis. tūc est mortale. fm di

etum Augustini. esto q non sit cōsensus in actu. fm hoc dictū Augul. iudiciū ē d peccatis interiorib. Ad qd etiā facit distinctio supra posita. de sensualitate et ratōne. z de peccatis puenientib z seqnribus deliberatōem. Appli/cando igit septē vicia capita lia que non semp sunt morta lia. sed sunt male radices in homine: ex quib oriunt sep tem venialia.

Que debeat seruare z scire confessor vtilia z necessaria in ipso exercitio confessōis. **.S. iij.**

Utra ex cōmunicationez iuris omnis sci/ at cōfessor si penitēs incidit/ set in sniaz cōstitutōis syno dalis. ideo debet inuestigare de constitutōib illius dyoce sis: si quas haberet. vl etiam puincie vel legatōis. **U**t melius possit penitētib puidere diligenter querat de nū/ ro peccati: quotiēs incidit in id vel illud. quia homies se/ petrāseūt illud leuiter. et de circūstantijs nō necessarijs. z de peccato qd alteri iam ri to confessus est non querat.

cum nō teneat nisi in casu in quo tenet qd confessōne ire rare. de quo plene sup in titu lo pcedenti. **E**t nō solū d peccatis ope ppetratis. sed etiaz de peccat cordis. z de nūero corū que plone parupēdūt interrogandū ē. **E**t quia fm **Tho. i. ij. p. ctm** cogitatōis z opis in eadē materia sūt vni us et eiusdē speciei. s. differt fm magis z min. qz. s. p. ctm opis est gūius pctō cordis. ideo etiā interrogādū est de specie et circūstantijs necessa rijs peccator cordis. **¶** **S**i dicit se in mēte soluz deliberaſse mulierē cognosce re. interrogandū est vtrū so/ lutam vl nuptā: virginez vl aliam. et qua die. z hoc quia ipse faciunt illud peccatū cē diuerse speciei. **E**t si mulier est: facias eam ex transuerso stare. nec facies eius aspicias. quia facies earū ventus ē v/ rens. vt ait propheta. **S**ed nec virū decet frequēter aspi cere in facie: ne eum erubelce re facias vltra qd optet. vi/ rosqz graues z sapientes dul cius et vrbanius oportet re/ prehendere. rusticos grossos ac idiotas durius. ne pecca/ ta sua parupēdāt ex leuitate

Tercia pars libri pmi

sermonis. Stimulatos vero ex dolore et despatōe. quātū tūq; peccata pmissa sunt gūia pfortare et animare expedit inducēdo exēpla David. ma gdalene. Pauli. Petri. La trōis. Et hmoi iduratos et se excusantes agguare pctā corū oñdēdo eoz picla. exē plo ade Saul Jude et hmoi q seipos desperarūt. Nota fm B. Abe. li. de offi. ordi. q illorū cōfessiōes pus sunt audiēde et libenti? q magi in digere putant. vl qz raro ve nire solēt. vl qz sunt extranei vl quia sunt in maiori statu. vel de quorū p̄fessiōe sperat vtilitas futura.

Quō se hfe debeat p̄fessor audiēdo mulieres.

Idem dicit de audiē tibus mulieres: caue ant ne nisi i publico audiāt. et nisi ab aliq videant nec multū imozent nisi q̄tū necessitas p̄fessiōis req̄rit. et eis q̄ nimis freq̄nt p̄fiteri volūt assignēt certū tpus extra quod ipas nō audiāt. n̄ alijs colloquijs se eis exponāt. et sp̄ duris p̄bis et rigidis vtāt circa illas poti? q̄ mollibus. Nec ille. Et h̄ est p̄ illos q̄ q̄ tidie audiāt mulierulas. et fa

ciunt eis lōgas p̄dicatōnes. vñ amittūt ml̄tū t̄pis et scā dalū seq̄t cōis i ipis et i pplis ¶ Qual et q̄nta debeat inii gi satisfactio seu p̄nia a p̄fessorē penitētibus. et q̄lit se hfe debeat p̄nias inii gēdo. §. v.

¶ Nota qz

pro q̄libz peccato mortali eēt regulariter septēnis p̄nia inii genda seu imponēda. vt habet. xxij. q. i. c. p̄dicādū. i glo. et xxxij. q. ij. c. hoc ipm. et §. seq̄nti. qd̄ fuabat antiq̄t. et ista septēnis p̄nia magis vel minus aspa fm varietatē criminū maiorū vl minorū et circūstantiaz et cōpunctōis erat. qz vt dicit Diero. Apd̄ deū nō tm̄ valet t̄pis mēsurā q̄ doloris. nec tm̄ abstinētia ciboz q̄ mortificatio criminū. de pe. di. i. c. mēsurā. Sz hodie p̄nie oēs sunt arbitrio p̄fessoris taxāde. cōsideratis circūstantijs criminū et p̄sonarū et hmoi. extra de pe. et re. c. de? q. Dicit enī Leo papa. xxvi. q. vii. c. Tpa penitūdis tue moderatōis arbitrio sūt p̄stitūda. put p̄uersorūz aios p̄speret. eē duoros Ray. Duil. et Spe. i suo reposito.

*Engelshausen
Individuum
p̄fessor alia*

hoc tenet. et general' consuetu-
do sic se habet. nec est id quod dicit
Grego. de pe. di. v. c. falsas pe-
nitentias dicim' quod non sunt au-
toritate scripturarum patrum per quilibet
te criminum ponunt. Hoc est intel-
lige secundum Ray. cum sine necessitate
rationabili dimittere penitentie
antiquus taxate. Nam ultra
illa com' penitentiam septem per quod
libet peccato mortali in gene-
re ponunt alie penitentia maiores
vel minores per certis peccatis
decretalium et decretorum. quod quod con-
ter non dant habet non pono quod pleni-
us habent in summa confessorum.
li. ii. ti. xxxiii. q. cxxxv. ti. de
pe. et re. ubi ponuntur casus
xlvi. d. hmoi. Est autem satis
rationabilis causa non dandi hmoi
penitentias indispositio peni-
tentium. et etiam aliquando non suffice-
ret tempus vite. Nam ut Ray. et
Hosti. dicunt. dicit confessor tales
dare penitentiam quam verisimiliter cre-
dat illum implere. ne ipsam vio-
lato detur sibi contingat. quod si
magna peccata commisit. et dicit se
penitere. sed non posse aliquid du-
ram penitentiam facere. animet eum
ad hoc confessor ei ostendit quod
tate peccatorum. et per penitentiam
penarum sibi propter debitorum.
et sic tandem iniungat ei penitentiam

quam libere suscipiat. Et si sa-
cerdos non potest gaudere de omni
moda purgatione est: saltem gau-
deat quod liberatum a gehenna trans-
mittit ad purgatorium Itaque
ut dicit Hosti. confessor nul-
lo modo debet pmittere peccatorem de-
speratum a se recedere. ar. xxvi
q. vi. pbz. sed potest imponat ei.
vnum preceptum noster. vel aliud leve.
et alia bona que fecerit: vel mala
que tolerauerit sint ei in penitentiam.
Licoz. Tho. i. B. Hoc tamen sa-
ne intellige. videlicet si ipsum alius per-
nitet. et dicit se paratum facere quod
debet sed hoc omnino penitentia suffer-
re non posse. tunc propter hoc est tamen
cumque delinquit non debet dimitti si
ne absolutioe ne desperet. Sed
si dicit se non posse dimittere
odium: vel caste vivere. vel alie-
num non velle restituere. vel ar-
tem dimittere quam sine mortali
peccato exercere non potest. vel
aliud hmoi: cum possit. nullo
modo debet absolui secundum tho.
de. de pal. et Alb. qz ut dicit
Grego. xi. q. ii. c. Tunc haec est
absolutio sacerdotis. cum inte-
rim sequitur arbitrium iudicis.
id est dei. qui nunquam absoluit in-
penitentem. de pe. dist. i. c. ne-
minem. Sacerdos autem nul-
lam debet committere falsita-
tem in sacramentis veritatis.

*Imponitur
non per aliquod
sacramentum*

Tercia pars libri pmi

unde et de pe. di. v. c. frēs no-
stros amonem⁹ vt fals⁹ peni-
tētijs aīas laicorū decipi nō
patiant. falsas pñias dicit cū
sic agit de vno vt nō recedat
ab altero. **T**erū si talis pec-
catū pure vult p̄fiteri: d̄z au-
diri ei⁹ p̄fessio. vt dicit extra
de pe. et re. c. q. quidam. et si
bi aliqd̄ debet iniūgi. nō ta-
men absolūdo eū: sed ei de-
clarādo q. p̄p̄t̄ n̄ ē absolut⁹
s̄z tū satisfaciāt p̄cepto ecclie
annual̄ confessiōis fiende. et
horret eū q. faciat oē bonum
qd̄ potest: vt deus cor ei⁹ il-
lustret ad p̄niam. vt d̄z de pe.
dist. v. c. falsas. et sic nō ē di-
mittēdus sine p̄fessioe ne de-
speret. q. si instet p. absolutōe
oñdendo scandalū et despati-
onē si nō absoluat nullo mō
debet ei assentire. licet tamen
ei declarare q. fieri nō p̄t. nec
iuuaret eū. Et si p̄manet in
scādalo nō est curādū. qz est
scandalū phariseorū. xi. q. iij.
c. inter verba.

¶ Qualiter se habere debe-
at cōfessor penitētijs iniūgē-
do penitentibz.

In imponēdo pñias
ne vilescat auctoritas
ecclie arbitret cōfes-
sor. et ne p̄tās clauū p̄tēnat.

de pe. dist. i. c. sunt qui arbi-
trant. l. di. c. absit. et c. si quis
p̄postera. minus maluz est si
quōz p̄tingat errare q. erret
dando nimis parua q̄ nimis
magna. vt dicit **Chryl. xxvi.**
q. viij. c. alligat. qz vt ibi d̄z.
meli⁹ est reddere rōez deo d̄
nimia misericordia q̄ d̄ nimia
seueritate. Si enī benignus
est de⁹: vt qd̄ sacerdos vlt̄ eē
austerus. exemplū habemus
a christo. vt dicit Ray. Qui
nulli vnq̄z guez imposuit pe-
nitentiā: sed dixit. Uade et a-
plius noli peccare. et ad hoc
maxime debz attendere cōfes-
sor excidere ab eo causas et oc-
casiones peccatorz. puta si cō-
uersatio ei⁹ cū aliq̄ vlt̄ aliq̄ est
occasio ei alicui⁹ ruine. debz
imponere sibi q. dimittat si
p̄t. et h̄mōi. de pe. dist. iij. c. sa-
tisfactō. aliq̄ imponere p̄t ei
loci mutatōem q̄ ei ē ad scan-
dalū si fieri p̄t. di. lxxxi. c. va-
let. Aliq̄ tū res sic se habēt
q. fieri nō potest.

¶ Contraria penitētia debet
imponi delicto

¶ Tez imponēda ē pe-
nitētia contraria ad
malū qd̄ p̄misit fm̄
Ray. vicz. Supbo opa hūi-
lia. Dyloso ieiunium. Quaso

elemosine et hmoi. quia con-
 traria strarijs curant. **de pe.**
di. ii. c. ii. No intellige si cre-
 dit illu velle et posse pficere.
Poc eni est ad bn esse impo-
 nere magis ista qm illa. Itē si
 est negligēs ad audiēdū vbu
 dei. sibi pt iūgere fm **Joh.**
 q audiat certū numez pdica-
 tionū. **D**ebz tñ cauere p fef-
 sor ne det talē pñiam p quaz
 fiat alti p iudiciū. puta si ser-
 uo iniūgat lōga pegrinatio.
 vel ieiuniū pligū. ita q eius
 dñs recipet detrimentū d ser-
 uitio suo. si etiam imponeret
 vxori vt daret mltas elēosy-
 nas dabit de bonis viri si pa-
 rasernalia nō habz.
Pro peccato occulto non
 debz dari manifesta pñia.
Tem p pctō occlto
 nō ē manifesta pñia
 i iūgēda. s. tal' vt pos-
 sit ide oriri aliq suspitio pcti
 cōmissi.
Nota fm **Jo. an.**
 e sup de. dudū. de se-
 pul. sup vbo audire.
 q pus dz sacerdos imponere
 pñiam qm facere absolutōem
 a pctis. qd pbat ex ipō textu
 de. q pus loqitur de pñia in-
 iūgēda. postea de absolutōe.
 tū etiā ex rōe. qz cū absolutio

sit cōplēntū r forma i pñia
 prius dz esse satisfactio q est
 pars material pñie. saltez in
 actuali pposito. vt expssa sa-
 tisfactōe q dz imponi p sacer-
 dotē acceptet eaz penitēs sic
 pfessus ē: r doluit. r inde seq-
 tur absolutio. **S**z pñiū dz eē
de censi. c. fi. vbi dz q archi-
 epi pñt i vīsitatōe absoluere
 r pñias iponere. **g**h de neces-
 sitate nō pcedit. qz tñ cōit sic
 pñiuz. vt scz pus absoluat et
 postea iūgat penitētia quō-
 cunqz fiat. vl' ante vl' p^o suffi-
 cit. **P**resupponit eni pfessor
 illū hre ppositū eā faciēdi q
 sibi iniūget cū ipm peniteat.
Scōm **Joh.** si penitētez ab-
 soluis cuius generalē cōfessi-
 onem audiuisti. ab soluas cū
 et a penitētis oblitis iniun-
 ctis ab alijs sacerdotibz. et si
 aliquaz penitentiaz iniūcta-
 rum memor sit q nō imple-
 uerit eas: si iudicaueris ex-
 pediens cōmutes eas: nisi es
 set in casu a quo non posses
 absoluere.
De permutatione penitē-
 tie habes supra titulo pcedē-
 ti. ca. finali. vbi etiā multa d
 satisfactioe.
Memorale dicēdū peni-
 tenti circa pñiam faciendaz.
 d 4